

УТВЪРЖДАВАМ,
РЕКТОР:
(доц. д-р М. Миткова)
УНИВЕРСИТЕТ "ПРОФ. Д-Р АС. ЗЛАТАРОВ"
гр. БУРГАС
ФАКУЛТЕТ ПО ОБЩЕСТВЕНИ НАУКИ

КОНСПЕКТ
за комплексен държавен изпит по специалност „Туризъм“

Раздел 1. Въведение в туризма

Тема 1. Същност, роля и значение на туризма.

Тема 2. Видове и форми на туризма

Тема 3. Съвременни тенденции и перспективи за развитие на туризма.

Тема 4. Проблеми и конфликти в развитието на съвременния туризъм. Проблеми на сезонността в туризма.

Тема 5. Туристическото място - същност и типология.

Тема 6. Реализационни условия за развитието на туризма. Туристически ресурси - същност, видове, особености и показатели за оценка. Експлоатация, опазване и възпроизвъдство на туристическите ресурси. Устойчивост и нормиране на туристическите ресурси .

Тема 7. Икономически, социални и културни ефекти на туризма.

Тема 8. Туристическа политика.

Тема 9. Территориално планиране на туризма.

Тема 10. Туристически ресурси на България.

Тема 11. Типология и класификация на туристическите ресурси в България.

Тема 12. Специални събития в туризма (туристически изложения и борси).

Тема 13. Тенденции в развитието на специалните събития в туризма.

Тема 14. Концепция за устойчиво развитие на туризма. Обща характеристика на концепцията за устойчиво развитие. Същност и особености на устойчивото развитие на туризма, Предпоставки за устойчиво развитие на туризма. Управление на устойчивото развитие на туризма.

Тема 15. Алтернативни видове туризъм - здравен туризъм, културен туризъм и религиозен

туризъм.

Тема 16. Правна рамка и нормативна база на туризма. Институционални структури и субекти на управление на туризма. Международни туристически организации. Държавно регулиране на туризма. Неправителствени организации в сферата на туризма.

Раздел 2. Икономика и маркетинг

Тема 17. Особености на хотелиерството и ресторантърството в туризма. Съвременни тенденции в хотелиерството и ресторантърството в туризма. Особености на хотелиерската и ресторантърската супер структури. Национални системи за категоризация в хотелиерството и ресторантърството.

Тема 18 . Предпоставки за изграждане на заведения. Бизнес - план и проект за инвестиране. Етапи в изграждането на заведение. Планово задание.

Тема 19. Същност и особености на туристическата материална база - супер структура и инфраструктура.

Тема 20. Дълготрайни материални активи в хотелиерството и ресторантърството - същност и особености. Създаване; поддържане и ефективност на DMA. Показатели за измерване.

Тема 21. Планиране на производството в ресторантърството. Производствена програма. Принципи на снабдяване. Показатели за измерване на стокообращаемостта.

Тема 22. Производителност на труда в туризма. Управление на възнагражденията. Системи, видове и форми на работната заплата.

Тема 23. Същност и роля на цената. Основни функции, структура, видове и динамика на цените. Видове цени в туризма. Методи на ценообразуване.

Тема 24. Същност и групиране на разходите по издръжката на предприятието. Показатели за измерване на разходите. Фактори, оказвани влияние на размера и равнището на разходите.

Тема 25. Формиране и разпределение на бруто дохода и печалбата в туристическото предприятие. Ефективност, показатели за измерване, рентабилност. Анализ на рентабилността.

Тема 26. Пътническата агенция в системата на туризма -характеристика, определение, функции, дейности и задачи. Класификация на пътническите агенции. Място на проявление, роля и значение на пътническата агенция. Съвременни тенденции в посредническите дейности.

Тема 27. Организаторска, посредническа и транспортна дейност на пътническата агенция. Организиране и провеждане на туристическите пътувания с обща цена. Конкурентни стратегии в организаторската и посредническата дейност. Инвестиции и иновации в посредническите дейности. Същност и роля на пътническия и туристическия транспорт. Взаимодействие между

туризма и пътническия транспорт.

Тема 28. Маркетинг в туризма – същност, съдържание и особености.

Тема 29. Видове маркетингови концепции: класически и съвременни.

Тема 30. Маркетингова (външна и вътрешна) обкръжаваща среда в туризма.

Тема 31. Туристически пазар – същност и характеристика на туристическия пазар в маркетингов контекст. Видове туристически пазари. Сегментиране на пазара. Избор на целеви пазар.

Тема 32. Информационно осигуряване на маркетинговата дейност в туризма: Маркетингова информационна система; Маркетингово проучване (етапи).

Тема 33. Маркетинг микс - концептуална същност и елементи на маркетинговия микс. Туристическият продукт като елемент на маркетинговия микс (макро- и микро продукт). Концепция за жизнен цикъл на туристическия продукт. Продуктово позициониране.

Тема 34. Маркетинг микс – Цена. Същност на цената като маркетингов елемент. Фактори влияещи върху ценообразуването в туризма. Методи за ценообразуване. Ценови стратегии и видове цени в туризма.

Тема 35. Маркетинг микс – Дистрибуция. Същност и особености на дистрибуцията.

Електронна дистрибуция в туризма. Дистрибуционни системи в туризма.

Тема 36. Маркетинг микс – Комуникационна система. Същност и елементи на комуникацията: реклама, пропаганда, връзки с обществеността, стимулиране на продажбите, брандинг, директен маркетинг. Характеристика на всеки елемент от комуникационната система. Интегрирани маркетингови комуникации в туризма – същност и характеристика. Предпоставки и тенденции за развитието им.

Тема 37. Реклама – същност и особености на рекламата в туризма. Етапи на рекламната кампания. Видове реклама. Видове рекламни канали, рекламиносители и средства за реклама в туризма. Интернет реклама в туризма – същност и особености. Рекламни интернет формати.

Раздел 3. Управление на туристическо предприятие

Тема 38. Въведение в мениджмънта на услугите и в частност на туристическите услуги.

Тема 39. Подходи към изследване на процеса на управление в туристическата организация – съдържателен подход, организационен подход, информационен подход и социален подход.

Тема 40. Управленски стратегии и практики в туризма. Дефиниране на понятието стратегия. Видове стратегии за управление. Особености на стратегиите за управление в туризма. Добри

практики за приложение на стратегии за управление в туризма.

Тема 41. Управлението в туризма - обща характеристика. Дефиниране на понятието „малък бизнес“ и "малко предприятие" в туризма. Правно регламентиране, място и роля на малкия бизнес в системата на туризма. Системата на туризма - елементи и връзки между тях.

Тема 42. Управленски стратегии за развитие на туристическия бизнес. Франчайзингът като икономическо явление. Аутсорсингът като връзка между малкия и големия бизнес. Аутстафингът като социално-стопанска алтернатива. „Пропърти мениджмънтът“ като предизвикателство. Публично - частното партньорство като форма на сътрудничество между публичния сектор и частния бизнес.

Тема 43. Управление на човешкия капитал в малкия туристически бизнес. Човешкият капитал в системата на туризма; Същност на управлението на човешки капитал. Ролята на паричното възнаграждение за мотивиране и стимулиране на човешкия капитал в туристическия бизнес; Техники и методи за оптимално ползване потенциала на човешкия капитал. Организационната култура в контекста на управлението на човешки капитал.

Тема 44. Управление на качеството в туризма. Особености на качеството в туризма като обект на управление. Основни подходи за управление на качеството в туризма. Концепцията за тотално управление на качеството в туризма. Системи за управление на качеството в туризма. Приложение на системите за управление на качеството в туризма.

Тема 45. Концептуален модел на стратегическия мениджмънт на туристическото предприятие. Еволюция на управленската мисъл и формиране на идеята за стратегически мениджмънт на туристическата организация (предприятие). Критерии и фактори на изпълнение на стратегическите цели на ефективността на туристическите услуги.

Литература:

1. Атанасова, В. Маркетинг в туризма. Изд. „Флаг“, Бургас, 2016.
2. Атанасова В. и кол. Икономика на хотела и ресторанта, Изд. Флаг – Бургас, 2017.
3. Алексиева, С., Туризъм и културно наследство, София, 2013.
4. Дъбева, Т., Г. Луканова, Ресторантърство, Изд. „Наука и икономика“ – ИУ Варна, 2011.
5. Караджова, Зл. „Управление на малкия бизнес в туризма“. Бургас, 2014.
6. Караджова, Зл. „Управление на туризма, Екс-Прес Габрово, 2011.
7. Копринаров, Б. Културен туризъм, Изд. Флаг, Бургас , 2016.
8. Копринаров, Б. и кол. „Въведение в туризма“ Изд. „Димант“ – Бургас, 2016 .
9. Караджова, Зл. „Кадрова политика в туризма“, Изд. Божич“ Бургас, 2012.
10. Караджова, Зл. „Мотивация на персонала в Туризма“, Изд. „Божич“ Бургас, 2012.

11. Караджова, Зл. Туropераторска, агентска и туристическа транспортна дейност, Бургас, 2013.
12. Кръстева В., Ташева Т. Туристически ресурси – Изд. „Диамант“ Бургас.
13. Маринов, С. , Мениджмънт на туристическата дестинация, Изд.“ Наука и икономика“ – ИУ Варна, 2015.
14. Маринов, Ст. Съвременни видове туризъм, Изд.“ Наука и икономика“ – Изд.“ Наука и икономика“ – ИУ Варна, 2011.
15. Маринов, Ст., Бр. Копринаров, „Алтернативен туризъм“, Изд. Димант“ Бургас, 2010.
16. Милев, Н. Икономика напредприятието, Изд. „Авангард Прима“ София, 2008.
17. Нешков, М. и кол. Икономика и управление на туристическо предприятие, Изд.“ Наука и икономика“ – ИУ Варна, 2009.
18. Нешков, М., Въведение в туризма - Изд.“ Наука и икономика“ – ИУ Варна, 2014.
19. Нешков, М., Пътнически агенции и транспорт в туризма, Изд.“ Наука и икономика“ – ИУ Варна, 2013.
20. Нешков, М. и кол. Екскурзоводство, Изд.“ Наука и икономика“ – ИУ Варна, 2008.
21. Ракаджийска, С. и кол., Маркетинг в туризма - Изд.“ Наука и икономика“ – ИУ Варна, 2013.

Въпросникът е приет на КС на катедра „Маркетинг и Туризъм“ на 04.05.2017 г.

Ръководител катедра:
(доц. Н. Милев)